

досвіду, свідомого вибору шляхів та методів удосконалення своїх особистих і професійних якостей.

Виділення компетенцій у рамках дисциплін дозволить націлити процес навчання студентів на досягнення конкретних результатів, сформулювати вимоги до здійснення діагностики досягнутого рівня професійної підготовки, здійснити міждисциплінарну спадковість у розвитку сформованих компетенцій. В остаточному підсумку, такий підхід сприяє підвищенню рівня компетентності студента, мобільності й стабільності його освіти. У цьому сильна сторона даного підходу.

УДК 004:378.14

В.В. Чаговець, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ

Формування інформаційно-комунікаційної компетентності студентів є однією з найважливіших складових освіти особливо у контексті євроінтеграційних процесів.

Сьогоднішньому фахівцю необхідно володіти сучасними прийомами використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), мати високий рівень інформаційної культури, вміти застосовувати ІКТ не тільки для роботи, подальшого самовдосконалення, але й у щоденному житті. Тому виявлення загальних тенденцій, підходів, форм і методів формування інформаційно-комунікаційної компетентності студентів набуває особливої актуальності. Підґрунтям для цього є сучасне законодавство, а саме Закон України «Про Національну програму інформатизації».

Сьогодні у контексті численних дискусій навколо інформаційно-комунікаційної компетентності важливим є її аналіз, визначення місця у міжнародних порівняльних дослідженнях, уточнення цього поняття згідно з підходами вітчизняних і зарубіжних авторів у контексті компетентнісного підходу в освіті у світовому вимірі.

Деякі вчені визначають компетентність як «сукупність здатностей, навичок, знань, ставлень, що необхідні для оптимального виявлення у своїй професії або продуктивній ролі в житті». Під поняттям інформаційно-комунікаційної компетентності (ІК-компетентності) зазначені вчені розуміють сукупність знань, умінь і ставлень, що застосовуються для використання інформаційних та комунікаційних систем, включаючи засоби, що застосовуються і,

особливо, здатність здійснювати веб-дизайн, розробляти презентації, використовувати графічні програми, матеріали онлайн-бібліотек, веб-браузерів, прикладних програм тощо.

Питанням, пов'язаним із виокремленням та трактуванням поняття ІК-компетентності, присвячено дослідження В.П. Вембра, А.Н. Гуржія, О.Г. Кузьмінської, Н.В. Морзе, О.В. Овчарук, С.М. Спіріна та ін. В Основах стандартизації ІК-компетентностей в системі освіти України визначено, що ІК-компетентність є результатом різнобічних здатностей людини та має такі складові:

1) здатності та вміння: здобувати інформацію з різних джерел у зрозумілому вигляді; працювати з різними відомостями; критично оцінювати відомості; використовувати у професійній діяльності інформаційно-комунікаційні технології;

2) знання: особливостей інформаційних потоків у своїй галузі; основ ергономіки та інформаційної безпеки; функціональних можливостей ІКТ;

3) конкретні навички з використання комп'ютерної техніки та ІКТ;

4) ставлення особистості до застосування ІКТ для відповідальної соціальної взаємодії та поведінки.

З прийняттям Європейською комісією у 2010 р. «Цифрового порядку денного» (Digital agenda) було окреслено цілі, однією з яких є підвищення у громадян європейських країн рівня володіння ІКТ навичками (ICT practitioner skills), зокрема цифровою і медіа-грамотністю (digital/medialiteracy), е-навичками (eSkills).

Медіа-грамотність (Media literacy) визначають навички і знання, що дозволяють ефективно та безпечно використовувати засоби масової інформації. Медіа-грамотність надає можливість здійснювати усвідомлений вибір, зрозуміти сутність змісту і сервісів, використовувати повний спектр можливостей, що пропонують нові комунікаційні технології. Інформаційна грамотність (Information literacy) – це оперативне та ефективне знаходження інформації, критичне і компетентне її оцінювання.

Таким чином, коло термінів і понять галузі ІКТ, що стосуються освіти, є досить широким. Комунікаційні процеси в сучасному суспільстві відбуваються одночасно в різних форматах: текстовому, аудіо- та відео-, реальному, віртуальному. Зважаючи на це, спостерігається тенденція до конвергенції понять.

Підсумовуючи результати досвіду щодо розвитку та уточнення термінології, слід зазначити, що хоча поняття «ІК-компетентність» перебуває в дискусійному полі як для зарубіжних, так і для вітчизняних освітян, педагогічною спільнотою визначено певні знання, вміння, навички, особистісні ставлення, ціннісні орієнтири, що дозволяють молодій людині бути компетентною у галузі ІКТ.